

Osnovna šola dr. Antona Trstenjaka Negova

Negova 20

9245 Spodnji Ivanjci

TURIZMU POMAGA LASTNA GLAVA

Raziskovalna naloga

»N- zgodba«

AVTORJI: Nastja Ivančič, Olesandra Ivanenko, Kaja Knez, Nuša Kaučič, Brina Paurič,
Maja Satler, Nuša Simonič, Nina Štajnfelzer

MENTORJA: Matej Kraner, prof. zgodovine in geografije in Jerica Golob Peterka, prof.
slovenščine

Negova, januar 2015

Osnovna šola dr. Antona Trstenjaka Negova, Negova 20, 9245 Spodnji Ivanjci

Tel: 02 560 10 04

E-mail: os.negova@guest.arnes.si

NASLOV RAZISKOVALNE NALOGE: »**N-zgodba**«

Avtorji:

1. Nastja Ivančič, 8. r.	5. Brina Paurič, 8. r.
2. Olesandra Ivanenko, 8. r.	6. Maja Satler, 8. r.
3. Kaja Knez, 8. r.	7. Nuša Simonič, 8. r.
4. Nuša Kaučič, 8. r.	8. Nina Štajnfelzer, 8. r.

Mentorja: Matej Kraner, prof. zgo. in geo. in Jerica Golob Peterka, prof. slovenščine

POVZETEK NALOGE:

Veliko je krajev po svetu, ki skrivajo v sebi nekaj posebnega. Že manj je takih, ki premorejo redke dragocenosti, zelo malo pa jih je, ki dobesedno nosijo v sebi pravi biser. Negova je med njimi.

Že lega vasi je dragocen dar. Ni poseben, je pa dragocen. Poseben ni zato, ker ni edini, dragocen pa je zato, ker je srečno umeščen v naravne danosti, lepoto krajine in bogastvo zemlje.

Naravne danosti v Negovi ponujajo aktivne počitniške programe in športna doživetja v vseh letnih časih.

Posebna doživetja pa ponujajo destinacije na Hebrini poti. Hebra je bila zeliščarka, obsojena čarovništva, danes je priprošnjica za zdravje in dobroto.

Za izdelavo naloge smo uporabili literaturo iz področja kulturne in naravne dediščine, ustne vire in metodo anketiranja. Nalogo smo opremili s slikovnim gradivom.

Naloga je na razpolago v knjižnici OŠ dr. Antona Trstenjaka Negova in na spletni strani šole.

KLJUČNE BESEDE: turistična ponudba, zgodbe, slatinski vrelci, Negova.

KAZALA

KAZALA	2
1. UVOD	4
1.1 Predstavitev izbrane teme.....	4
1.2 Metodologija dela.....	5
2. TEORETIČNI DEL.....	6
2.1 Vsebina teoretičnega dela naloge	6
2.1.1 Negova.....	6
2.1.2 Gosijak.....	7
2.1.3 Slatinski izviri v dolini reke Ščavnice	7
2.1.3.1 Ivanjševski vrelec	9
2.1.3.2 Ivanjševska slatina.....	9
2.1.3.3 Stavešinske mofete	12
2.1.3.4 Stavešinska slatina.....	13
2.1.4 Predstavitev projekta lokalni skupnosti, osnovni šoli in	14
predstavnikom turističnega društva	14
3. TURISTIČNI PROIZVOD.....	15
3.1 N – zgodba	15
3.2 Oblikovanje turističnega proizvoda.....	16
3.3 Ciljna skupina, termin in nastanitev	16
3.4 Umestitev v prostor in infrastruktura	17
3.5 Itinerarij	17
3.6 Opis programa	18
3.7 Zemljevid poti s postajami	21
3.8 Opis aktivnosti.....	22
3.8.1 Ribolov	22
3.8.2 Raziskovanje majhnih vodnih organizmov	23
3.8.3 Igre nekoč	23
3.9 Izdelava spominka in simbola	23
3.10 Finančni načrt turističnega proizvoda	24
3.11 Trženje in promocija turističnega proizvoda	25
4. ZAKLJUČEK.....	26
5. VIRI IN LITERATURA	27

KAZALO SLIK.

Slika 1: Negova iz zraka.....	6
Slika 2: Gosija z učenkami turističnega krožka.....	7
Slika 3: Ivanjševski vrelec.....	9
Slika 4: Ivanjševska slatina.....	10
Slika 5: Učenke turističnega krožka pred Ivanjševsko slatino.....	12
Slika 6: Travniki z mofetami.....	13
Slika 7: Stavešinske mofete.....	13
Slika 8: Stavešinska slatina.....	14
Slika 9: Učenke pri pisanju zgodbe.....	18
Slika 10: Čarovnica Hebra, preden je popila vodo.....	19
Slika 11: Pomlajena čarovnica Hebra z gosko.....	19
Slika 12: Mentor Nikolaj Peterka s »kapitalcem« iz bližnjega Negovskega jezera.....	22
Slika 13: Spominek »Hebrina voda«.....	24
Slika 14: Etiketa s »Hebrine vode«.....	24

KAZALO ZEMLJEVIDOV:

Zemljevid 1: N- zgodba.....	21
-----------------------------	----

1. UVOD

Na okrogli vzpetini, kakor na pladnju, je cerkvica, obzidje starega gradu, za ovinkom nekaj hiš in med njimi mogočna stara stavba ... Nekaj metrov stran stoji majhna koča, v kateri prebiva Hebra. Je vedela, da ji Negova ponuja naravno bogastvo, s katerimi si je rešila življenje?

Novo šolsko leto in s tem nova skupina pri Turističnem krožku. Polna pričakovanj, energije in radovednosti, predvsem pa željna znanja in raziskovanja. Kot na kožo pisana nam je letošnja tema, Zgodbe turizma. Ker se je vse nekako začelo na črko N, smo še nalogo naslovile tako, in sicer N-zgodba. Lahko je naša, nova, neizpovedana, najlepša, neznana, nagajiva, napisana, a predvsem je Njena.

Zgodbe obstajajo tako dolgo kot jezik. Razlagajo življenje. So glas življenja. Človekova potreba po zgodbi je skoraj tako pomembna kot primarna potreba po hrani, pomembnejša od potrebe po ljubezni in zavetju.

Zgodbe pogosto pomagajo učiti, razlagajo in zabavajo, vse tudi z namenom ohranjanja moralnih vrednot. Včasih vsebujejo veliko resnice, lahko pa so popoln plod domišljije, delež obojega je zmeraj težko določljiv.

Nekoč je bilo pripovedovanje zgodb pomemben del vsakdanjega življenja, ki je vključeval pripovedovalca, zgodbe in poslušalce. Pripovedovalec je vzpostavil izkušnjo, poslušalci pa so kot odziv oblikovali osebne mentalne podobe iz slišanih in prikazanih pripovedi. Na osnovi doživetih izkušenj so ljudje postajali sooblikovalci umetnosti in uspešni sprejemniki posredovanih vrednot.

1.1 Predstavitev izbrane teme

V naši nalogi želimo predstaviti turistični produkt, ki bi aktiviral in zabaval mlade in tiste, ki so mladi po srcu. Preko svojega produkta jim želimo predstaviti naš kraj z vsemi zanimivostmi in posebnostmi. Pri načrtovanju projektne naloge smo si zadale, da oživimo turizem v Negovi. Mnenja smo, da je v naši bližnji okolici skozi leto zelo malo prireditev, ki bi privabljele ljudi iz različnih krajev Slovenije. V Negovo smo zato hoteli pripeljati turiste, Predvsem ljudje, ki ljubijo naravo, zgodovino, prijazne ljudi in šport, zato smo v naš turistični produkt zajeli vse poprej naštet. Ljudje bi spoznali, da so tudi pri nas lepi kraji, bogati z

zgodovino, hkrati pa bi se tudi zabavali in družili. Takšen dogodek bi bil idealen za Negovo in njegovo samopodobo.

Vse to se bo odvijalo na različnih točkah v našem kraju. Povezovalna nit vseh aktivnosti je voda, katera se v našem kraju pojavlja v veliko oblikah.

Kaj hočemo z našo nalogo doseči:

- Obiskovalcem približati naravne in kulturne znamenitosti Negove z okolico;
- predstaviti edinstvene izvire mineralne vode v dolini reke Ščavnice;
- vzpodbuditi ljudi k aktivnem preživljanju prostega časa;
- opozoriti obiskovalce na pomembnost varovanja okolja;
- prispevati k prepoznavnosti kraja.

To bomo dosegli preko naslednjih aktivnosti:

- pohodništvo
- ribolov
- pripovedovanje zgodb
- degustacije
- stare igre, itd.

1.2 Metodologija dela

Pri izdelavi naloge smo uporabili različne metode dela:

- Možganska nevihta s pomočjo katere smo dobili naslov in samo zamisel naloge;
- raziskovanje naravne dediščine Negove z okolico s pomočjo literature in interneta;
- sestanki, dogovarjanje in intervjuvanje s predstavniki Turističnega društva Negova – Spodnji Ivanjci in ravnateljico OŠ dr. Antona Trstenjaka gospo Slavico Trstenjak;

Postavili smo naslednje delovne hipoteze:

- Območje Negove je bogato z vodami;
- naravne in kulturne znamenitosti Negove z okolico so privlačne za aktivne turiste;
- slatinski izviri so širši javnosti neznani in bi lahko privlačili turiste;
- mladi si želijo druženja v naravi.

2. TEORETIČNI DEL

2.1 Vsebina teoretičnega dela naloge

V teoretičnem delu naloge bomo na kratko predstavili naš kraj, Negovo, z naravnimi znamenitostmi in negovskim gradom. Opisali bomo tudi Turistično društvo Negova – Spodnji Ivanjci, katero nam bo pomagalo pri nalogi.

2.1.1 Negova

Negova je naselje v občini Gornja Radgona. Negova je tudi središče krajevnne skupnosti Negova, ki zavzema 8 naselij, in sicer naslednja naselja: Gornji Ivanjci, Ivanjševci ob Ščavnici, Ivanjševski Vrh, Kunova, Lokavci, Negova, Radvenci in Rodmošci. Negoizelo, kot je bila poimenovana današnja Negova, je starodavno mesto, katero je staro že 900 let. Je naselje z gručastim jedrom na terasi zahodno od osrednjega dela Ščavniške doline na nadmorski višini 285 metrov. Čeprav je Negova po velikosti majhna, ima veliko kulturnih in naravnih znamenitosti. Na hribu blizu cerkve je stal in še stoji vsemogočni negovski grad. Grad se prvič omenja leta 1425, ko je bil v lasti plemičev Windenskih. Po letu 1431 so grad osvajali različni lastniki. Najbolj znani lastniki negovskega gradu je bila družina Trautmannsdorf. V 17. stoletju je bil negovski grad najmočnejša posest med rekama Muro in Pesnico. Posest je bila velika, kar 540 hektarjev. Zato grad spada med pomembne spomenike kulturne dediščine. Ministrstvo za kulturo je leta 2003 pripravilo načrte za obnovo negovskega gradu, kajti v času požara so uničili velik delež gradu. Dan danes je negovski grad velik turističen produkt. V Negovi je tudi osnovna šola dr. Antona Trstenjaka Negova, katero obiskuje približno 110 otrok. Znanе osebe, katere so živele v Negovi, so dr. Anton Trstenjak, Ivan Kramberger in Matej Slekovec. Negovski prebivalci smo prijazni, sočutni in predvsem radi pomagamo. »Vku'p držmo !« kot je dejal dr. Anton Trstenjak.

Slika 1: Negova iz zraka

Vir: www.negova.si (14. 1. 2015)

2.1.2 Gosijak

V Negovi sta ohranjena dva ribnika, Klokečov ribnik ter Gosijak. O Gosijaku je vedno krožila legenda, po kateri so ga tudi poimenovali. Dva kaznjenca, ki sta bila obsojena na smrt, sta morala skopati vodnjak, da bi imeli v gradu dostop do vode. Kopati sta morala dan in noč s slabimi orodji, ki bi jih danes lahko odnesli samo na odpad. Ko sta bila nepazljiva, je v vodnjak padla gos, ki naj bi po skrivnem rovu (ki baje še danes »obstaja« pod negovskim gradom) odšla vse do ribnika. Prav zaradi te goske, ki jo je enkrat videl nek možak, so ribnik poimenovali Gosijak.

V Gosijaku bi lahko našli kar nekaj živali, kot so najrazličnejše žuželke, več vrst rib (krap, postrvi, somi, ščuka, ...), žabe, pijavke, kačji pastirji. V njegovi okolici pa se nahajajo še veeverice, srne, zajci, miši, lisice, kukavice, sove, kune ...

Hišico na Gosijaku in njegovo okolico so preuredili leta 2014. Zdaj je okolica lepša in bolj okolju prijazna.

Slika 2: Gosijak z učenkami turističnega krožka

Foto: Matej Kraner, 2015

2.1.3 Slatinski izviri v dolini reke Ščavnice

Malo je dežel, ki bi se lahko ponašale s tolikšnimi naravnimi vrelci kot področje Slovenskih goric in Obmurja. V dolini srednjega toka reke Ščavnice in Pesnice ter območja Radencev je največ naravnih vrelcev mineralne vode. Ob teh so znani izviri slatin v Sloveniji še Nuskovska slatina na Goričkem, Rogaška v Rogaški Slatini in Kotuljska v Kotljah. Kdaj so ljudje začeli uporabljati mineralno vodo za pitje, je težko ugotoviti. Gotovo jo pijejo od davnega, saj so pri urejanju naleteli na arheološke prazgodovinske najdbe, ki pričajo, da so vrelce izkoriščali že v pradavnih časih. Vrelci naravne mineralne vode so bili ljudem, ki so bivali v bližini izvirov, stalni in zdrav vir osvežujoče pitne vode, zlasti v poletnih mesecih, ko

so se z njimi odžejali pri delu na poljih in travnikih. Ker se naravne mineralne vode odlično mešajo z vini in jabolčnikom ter sokovi, so bile zelo priljubljene in iskane. Ko še ni bilo toliko steklene embalaže, so jo točili v lončene ročke ali pütre. V njih je ostala hladna. Znano je, da so v lončene posode, ki so bile izdelane v obliki steklenic točili v industrijskih obratih tudi v Radencih, kar je mogoče videti v Radenskem muzeju. Naravno mineralno vodo so uporabljali v gospodinjstvu, npr. pri peki peciva in močnikov, ko še ni bilo pecilnih praškov. Vlivali so jo na tlačeno zelje, ki so ga pripravljali za kisanje.

Večina vrelcev se nahaja v ravninskem delu. V preteklosti so bili vsi izviri urejeni tako, da so bili obdelani v obliki kvadratne kašte iz kamna ali hrastovega lesa. Slatino so iz njih zajemali. V novejšem času so nekatere vrelce uredili tako, da mineralna voda priteka iz vrelca po ceveh. Izvire, pri katerih so ljudje zajemali naravno mineralno vodo, so poimenovali po bližnjih domačijah (Kraljeva, Leljakova ...). Mnoge, zlasti tiste, ki so se nahajale v središču vasi, so poimenovali po krajih (Očeslavska, Lokavska, Stavešinska, Ivanjševska, Radvenska, Polička ...). Z industrijskim izkoriščanjem vrelcev in masovnim polnjenjem ter prodajo za široko potrošnjo so začeli naravne izvire opuščati. K temu je prispevala blaginja, ki omogoča nakup slatine v primerni embalaži. Za naravne vrelce so skrbele vaške skupnosti ali občine. V Stari Jugoslaviji je za ureditev naravnih vrelcev poskrbela tedanja banovinska vlada. Tako urejen vrelec se je ohranil v Ivanjševcih ob Ščavnici - Ivanjševska slatina. Industrijsko izkoriščanje naravne mineralne vode se je najprej začelo v Radencih, kjer je zdravnik dr. Henn ob nekem obisku teh krajev naletel na izvir naravne mineralne vode in tako rekoč botroval nastanku zdravilišča Radenci. (Tic Gornja Radgona, 2015)

Mineralne vode ali slatine so po definiciji Evropske unije tiste naravne vode, ki vsebujejo v enem litru najmanj 1.000 mg raztopljene trdne snovi ali 250 mg naravno raztopljenega plina CO₂ ali pa imajo prehrambno fiziološke učinke. V Evropski uniji je registriranih 946 mineralnih vod, od teh jih je kar 471 registriranih v Nemčiji.

K opisu lastnosti posamezne mineralne vode sodijo opisi senzornih lastnosti (vonj, okus, videz), fizikalnih lastnosti (temperatura, gostota), fizikalno-kemijskih (pH, redox potencial, elektroprevodnost) in podatki o kemijski analizi (glavne sestavine, elementi v sledovih, vsebnost plinov). Kemijsko karakteristiko mineralnih vod predstavlja ionska bilanca. (Tepež, 2001).

V dolini reke Ščavnice je zabeleženih 14 slatinskih izvirov. Nekateri so lepo urejeni in lahko dostopni. Drugi se nahajajo v gozdovih in so težko dostopni. Za potrebe naše naloge bomo opisali tri slatinske izvire, ki ležijo ob naši krožni pohodni poti.

2.1.3.1 Ivanjševski vrelec

Na desnem bregu Ščavnice je radensko podjetje v preteklosti naredilo raziskovalno vrtino, ki je bila zaprta z ventilom. Ker ga je nekdo na silo odprl, je mogoče izkoriščati tudi ta izvir. Nahaja se nedaleč od Ivanjševske slatine in je urejen kot zabetoniran studenec s pipo, skozi katero curkoma teče pitna mineralna voda, a nekoliko ostrejšega okusa od Ivanjševske slatine. Vrelec je obdan s travnatim rastjem na rdečerjavo obarvani prsti; barva prsti kaže sledi železovih in ostalih spojin v slatini, ki se izliva v okolico. Rastje na okoliškem območju vrelca je bujnejše kot v neposredni bližini iztoka, vzroke za to je mogoče iskati v večji vsebnosti železa in prisotnosti ogljikovega dioksida v slatini. Čeprav je vrelec od Ivanjševske slatine oddaljen le slabih 150 metrov, ga večina ljudi ne izkorišča za pitje; predvsem zaradi bližine urejene slatine in tudi zato, ker je skrit na močvirnatem območju. Zanimivo pa je, da je kemijska sestava slatine na Ivanjševskem vrelcu nekoliko boljša od tiste na izviru Ivanjševske slatine; torej gre za dve različni plasti mineralne vode, ki se nahajata v različnih globinah (slatina Ivanjševskega vrelca najverjetneje nekoliko globlje). V preteklosti so vrelec izkoriščali za pitje, predvsem so se s to slatino odžejali v poletnih mesecih, ko se je največ delalo na poljih. (Med vrelci življenja, 2007).

Slika 3: Ivanjševski vrelec

Foto: Matej Kraner, 2015

2.1.3.2 Ivanjševska slatina

Slatinski izvir na levem bregu reke Ščavnice se, z obnovljenim in posodobljenim vodnjakom, nahaja ob asfaltirani cesti med Ivanjševci, Dobravo in Negovo. Izvir je zaščiten in pristop do njega enostaven, saj mineralna voda izteka po cevi. Prvotni izvir v obliki studenca je zagrajen

in predelan v neke vrste kapelico (z Marijinim kipom). Okolica je urejena, postavljeni so koši za smeti, mize in klopi ter korita z rožami.

Ivanjševska slatina je domačinom ter ljudem v bližnji in daljni okolici poznana že stoletje. "Obrtniško", torej za prodajo v bližnji okolici, so jo polnili že pred prvo svetovno vojno, česar danes številni ljudje sploh ne vedo.

V preteklosti je bil lastnik vrelna privatnik Kirbiš iz Radencev, ki je posest z vrelcem kupil okrog leta 1915. V hiši je dal narediti priročno polnilnico in pri polnilni napravi v stekleni kupoli, kamor je pritekala slatina iz vrelna, za okras postavil Marijin kip. Slatino so iz pip okrog kupole v steklenice nalivali ročno. Zamašene steklenice so zlagali v lesene zaboje in jih zaščitili s slamo; take pakete so prevažali s konjsko vprego in lesenimi vozovi. Kirbiš je del slatine porabil v svoji gostilni v Murski Soboti, presežke pa prodajal tudi v druge dežele (Gradec). Ob vrelcu je nameraval urediti tudi zdravilišče, a mu je to preprečila prva svetovna vojna.

Slika 4: Ivanjševska slatina

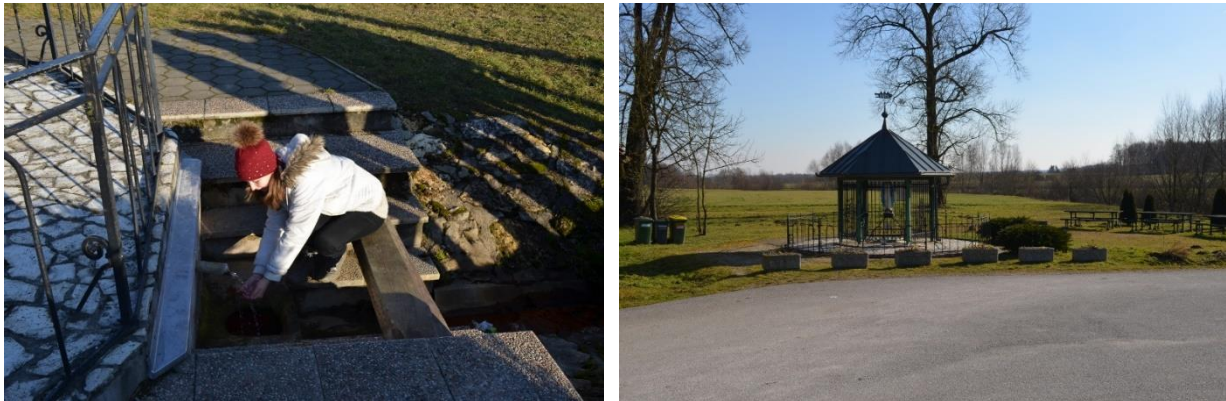

Foto: Matej Kraner, 2015

Po drugi svetovni vojni sta hišo in ohišnico kupila gostilničarja Franc in Hedvika Ferk. Gospa je imela gostilno v Negovi, kjer je slatino prodajala, ob izviru pa še trafiko; skrbela je za urejenost okolice vrelna. Ko je ovdovela in postala invalidka, je gostilno prodala, se preselila v hišo ob vrelcu in še naprej imela trafiko. Ta hiša, v kateri so še vedno vidne nalivalne pipe, brez vrelna in posesti okoli nje, je danes naprodaj.

Danes se lahko o kvaliteti in primernosti mineralne vode za pitje prepriča vsak mimoidoči, saj so ob izviru objavljeni rezultati opravljene analize iz leta 1980. Iz tabele je razvidno, da slatina vsebuje številne katione: amonij, litij, natrij, kalij, kalcij, stroncij, magnezij, železo,

mangan in aluminij, anione: fluorid, klorid, bromid, jodid, nitrat, sulfat, hidrogenfosfat, hidrogenkarbonat in elektrolite. Vsebuje malo CO₂, na vsebnost večje količine magnezija in železa pa kaže barva vode že po nekaj urah stanja v steklenici ali plastenki. Prisotnost železovih ionov se kaže tudi na samem izviru, kjer je dno odtoka slatine obarvano oranžno. Temperatura mineralne vode 12 °C je celo leto enaka, pH vrednost je leta 1980 znašala 5,9, leta 2006 5,0. Analiza iz leta 2006 kaže, da v vodi ni nitritnih ionov, so pa zato nitratni (1 mg/l). V vzorcu je bila tudi največja vsebnost (med enajstimi opravljenimi analizami) amonijevih, nad 3 mg/l, in fosfatnih ionov, 5 mg/l (Kemijske analize slatinskih voda, 2006). Glede na to, da je izvir najbolj izkoriščen, bi bilo zelo koristno v prihodnosti natančneje nadzirati sestavo vode. Danes se njeni uporabniki ne ozirajo kaj dosti na kvaliteto, saj so prepričani, da če voda ne bi bila pitna, bi bili o tem obveščeni.

Ker ima slatina celo leto enak pretok, jo hodijo skoraj vsi vaščani in tudi številni ljudje iz bližnjih in bolj oddaljenih krajev (npr. Maribora) celo leto natakati za vsakodnevne potrebe, nekateri tudi v večjih količinah. Tisti, ki slatino pijejo in uporabljajo, ne dvomijo v njeno kvaliteto. Izkoriščajo jo, ker je naravno bogastvo, brez kakršnih koli umetnih dodatkov; ji pa nekateri sami podaljšujejo obstojnost (in s tem tudi spremenijo okus) z dodajanjem citronske kisline oziroma citronke. Uporabnikom je všeč okus vode, natakanje v naravnem okolju, lahka dostopnost izvira, urejena okolica, pa tudi cena, saj je slatina zastonj.

Obnovljen vrelec Ivanjševske slatine je bil prvi na novo obnovljeni naravni vodni vir v dolini reke Ščavnice. V okviru Heliosovega sklada, ki sta ga ustanovila poslovni sistem Helios in Ministrstvo za okolje, prostor in energijo, je to že 22 obnovljeni vodnjak, štirna ali studenec v Sloveniji. Obnovo je vodila občina Gornja Radgona s svojimi in Heliosovimi sredstvi v izvedbi štirih domačih obrtniških podjetij. S tem izvirom so želeli vzpodbuditi obnovo še kakšnega znanega slatinskega izvira ali vodnjaka, predvsem pa naj bi med domačini in obiskovalci dvigoval ekološko zavest in pomen ohranjanja naravnih vrednot. Danes vrelec vzdržujejo krajani, saj slatino radi pijejo – samo, pomešano s sadnimi sirupi in sokovi ali v brizgancu. Višek slatine odteče v bližnjo reko Ščavnico.

Ivanjševska slatina je vpisana v register naravnih vrednot in predlagana za podelitev statusa geološke in hidrološke naravne vrednote. (Med vrelec življenja, 2007).

Slika 5: Učenke turističnega krožka pred Ivanjševsko slatino

Foto: Matej Kraner, 2014

2.1.3.3 Stavešinske mofete

Mofeta je povulkanski pojav, razpoka ali luknja v vulkanskih kameninah, skozi katero iz zemeljske notranjosti uhajajo vodna para ali plini (zlasti ogljikov dioksid). Stavešinske mofete se nahajajo na obeh straneh ceste, ki povezuje Ivanjševce in Stavešince, in so naravna dediščina državnega pomena. Iz majhnih lukenj sredi travnika uhaja hladen ogljikov dioksid, ki prodira na površje v dolžini nekaj metrov. Jarek na drugi strani ceste, v katerem se prav tako nahajajo mofete, je večino časa suh. Le ob večjih količinah padavin se v njem nabere voda in takrat je mogoče izhajajoče pline ne samo slišati, ampak tudi videti (v obliki mehurčkov).

Dno jarka po večini ni poraslo z vegetacijo, na delih, kjer se jarek dviguje, pa najdemo enake primerke rastlin kot v bližnji okolici (ostrocvetno ločje, navadno ločje, plazečo deteljo, navadno latovko, navadno kostrebo, ptičjo dresen, navadno nokoto); le da so te rastline nekoliko manjše in rdečkaste barve. Tovrstne razlike strokovnjaki pripisujejo negativnemu vplivu izhajajočega plina (Med vreleci življenja, 2007).

Slika 6: Travnik z mofetami

Foto: Matej Kraner, 2015

Slika 7: Stavešinske mofete

Foto: Matej Kraner, 2015

2.1.3.4 Stavešinska slatina

Vrtina se nahaja med polji, tik ob cesti, ki vodi iz Stavešincev v Spodnjo Ščavnico, blizu gasilskega doma Stavešinci. Danes priteka slatina iz urejene industrijske vrtine, nekoč je bilo zajetje v obliki naravnega vrelca. Mineralna voda je dobrega in osvežujočega okusa, vonj in okus sta izrazito železna. Težavo za vsakdanje in bolj množično izkoriščanje izvira predstavlja majhna izdatnost vode na izviru; ta je julija 2007 znašala manj kot 1 ml/s (56

ml/min), junija 2008 pa še manj – 40 ml/min. To je tudi glavni vzrok, zakaj je ljudje ne uporabljajo za pitje. Na podlagi majhnih pretokov slatine predpostavljamo, da voda izvira iz majhnih globin in je tak pretok posledica drenažnih posegov v okolje. V zvezi s tem je kakovost mineralne vode zelo verjetno odvisna tudi od načina kmetijske obdelave njiv in polj, med katerimi se izvir nahaja. Okolica izvira je urejena s klopjo, trava je skoraj vedno pokošena. Poleg slatine teče še majhen potok, ki je poleti večino časa suh. Glede na to, da se v bližnji okolici nahajajo številni izviri s kvalitetno mineralno vodo, ki dejansko teče, domačini tega izvira ne uporabljajo. Redko se z njo odžejajo samo delavci na poljih (le v neposredni bližini izvira). (Med vrelci življenja, 2007).

Slika 8: Stavešinska slatina

Foto: Matej Kraner, 2015

2.1.4 Predstavitev projekta lokalni skupnosti, osnovni šoli in predstavnikom turističnega društva

Turistično društvo Negova – Spodnji Ivanjci deluje od leta začetka 70 let prejšnjega stoletja. Društvo povezuje krajanke krajevne skupnosti Negova in Ivanjci, kateri sta del občine Gornja Radgona. Društvo je registrirano od leta 1976, delovati pa je pričelo že na začetku sedemdesetih let 20. stoletja. Društvo šteje danes 160 članov. Društvo v kraju pripravlja več projektov, kot so:

- Nedeljski pohodi za zdravo življenje;
- soorganizatorji Trstenjakovega pohoda;
- čistilne akcije;
- kresovanje;
- negovska noč;
- prangerijada;
- kostanjev piknik;
- izleti in ekskurzije.

S projektom smo seznanili predsednika turističnega društva gospoda Iztoka Starovasnika, ki je idejo z veseljem podprl ter izrazil pripravljenost za sodelovanje.

Naš projekt smo predstavili tudi ravnateljici gospe Slavici Trstenjak. Gospa ravnateljica nam je omogočila nabavo potrebnega materiala.

3. TURISTIČNI PROIZVOD

3.1 N – zgodba

V majhni vasici po imenu Negova je krožila stara legenda o slatinskih vrelih. Izročali so jo iz roda v rod in vsakdo je verjel vanjo. Vse se je začelo nekega dne, ko se je po kameni stezici sprehajala ženica. Na prvi pogled je izgledala kot vsaka druga ženica v vasi, vendar jo je izdajalo njeno temno ogrinjalo, ki ji je segalo vse do tal. Na desni rami ji je nihala stara vreča, v kateri je imela darilo, kajti v negovskem gradu je kraljica povila svojo prvorojeno hčerko. Ko je Hebra, tako je namreč bilo ime ženici, prispela pred vrata negovske graščine, so jo stražarji nesramno odrinili. Kmalu zatem je kralj pridrvel k vratom, saj je želel, da Hebra čim prej obišče kraljico, da bi ji izročila zdravilo, kajti kraljica je bolehalo za neozdravljivo, dolgotrajno boleznijo. Hebra se je sprehodila po dolgem, ozkem hodniku, kateri je vodil do velikih lesenih vrat. Vstopila je. Na veliki razkošni postelji je ležala bolna kraljica. V kotu ob oknu je v majhni zibelki ležala princesa Anastazija. Ob pogledu na zibelko je Hebri pritekla solza, saj kot čarovnica ni imela pravice do otrok. V ozadju je zakašljala kraljica in Hebra je v trenutku pristopila k postelji. Tedaj se je zavedala, da so kraljici šteti dnevi. Hebra je segla v svojo vrečo in iz nje vzela čarobna zelišča. V majhni mošnji je imela bel prah, kateri bi naj pozdravil kraljičino bolezen. Izrekla je čudežni urok. Vendar ni učinkoval, zato so Hebro napotili iz gradu in jo opozorili, naj se ne vrača brez zdravila sicer jo bodo sežgali. Užaljena je stekla v gozd. Spotaknila se je ob kamen in pred sabo zagledala »zlato« gosko. Menila je, da je goska veliko vredna, zato ji je sledila. Po dolgi uri hoje je na koncu poti zagledala ribnik. V ozadju ji je oko zazrlo skrivni rov, v katerega se je odpravila goska, Hebra pa ji je še zmeraj

sledila. Naenkrat je zlata goska izginila v temo in človeško oko je ni nikoli več uzrlo. Tedaj je zaslišala žuborenje vode, in ker je bila precej izčrpana in žejna je popila požirek vode iz vrelecev. V svojem odsevu je videla svojo mlajšo podobo. Takoj ji je postalo jasno, da je voda čudežna in zdravilna. Brž je vodo nalila v steklenico ter odhitela na pot do gradu. Takoj ko je kraljica popila čudežno vodo iz vrelecev, je ozdravela in Hebra je bila znana kot najmočnejša čarovnica vseh časov. Vendar moč ni izhajala iz čarovnice, temveč iz vode slatinskih vrelecev.

3.2 Oblikovanje turističnega proizvoda

Glavni cilj letošnjega projekta je s pomočjo naše zgodbe ustvariti turistični produkt, ki bi bil razdeljen na dva dela (pohod in aktivno zabavni del). Z njim bi obiskovalcem ponudili različne dejavnosti ob vodi in v njeni okolici, jih naučili kaj novega, vzbudili v njih zavest o nujnosti ohranjanja vodnih virov in vse dopolnili s pristno lokalno hrano ter nenazadnje z rekreacijo in zabavo.

Dogodek bo izveden v mesecu maju. Gre za enodnevno nepozabno doživetje. Začne se s pohodom, ki poteka po krožni poti, in konča z aktivnostmi ter zabavo. Udeležence bomo seznanili z znamenitostmi kraja in značilnostmi naravnih vrelecev, vse skupaj pa začinili z veliko dobre volje in zabavo. V nalogi smo pripravili podroben program, načrt trženja in finančni načrt. Našli smo mentorje, kateri bi pri izvedbi sodelovali. Turistični produkt smo oblikovali tako, da ga je mogoče tudi dejansko uresničiti.

Gostje si bodo ogledali štiri naravne vrelece, spoznavali njihove lepote in značilnosti, sodelovali bodo v naprej pripravljenih aktivnostih, preizkušali lokalne specialitete ter prisluhnili napetim zgodbam.

V uresničevanje proizvoda je vključenih veliko sodelujočih. Poleg mladih imajo pomembno vlogo še bližnje kmetije, župan, člani turističnega društva in ribiške družine, obrtniki gradbene stroke, osnovna šola ter vsi prebivalci občine, pripravljeni za prostovoljno delo.

3.3 Ciljna skupina, termin in nastanitev

Dogajanje smo postavili ob ribnik Gosijak, ki je tudi naša izhodiščna točka pohoda. Dogodek bomo izvedli 23. maja 2015. V primeru, da bi bilo veliko zanimanje, bi dogodek ponovili vsako prvo soboto v mesecu juliju in avgustu.

Ciljna skupina udeležencev so mladi in mladi po srcu. Predvsem ljudje, ki ljubijo naravo, zgodovino, prijazne ljudi in šport.

3.4 Umestitev v prostor in infrastruktura

Celotno dogajanje je umeščeno ob ribnik Gosijak. Glede najema prostora ob jezeru smo se dogovorili z upravitelji TD Negova-Spodnji Ivanjci. Na pomoč nam bodo priskočile gospe iz TD, ki so po dogovoru pripravljene ponuditi brezplačno prehrano. Zelo smo hvaležni, da nam člani TD to omogočijo, saj bomo s tem precej znižali stroške. Za sanitarije bomo izkoristili obstoječo infrastrukturo ob ribniku.

3.5 Itinerarij

SOBOTA, 23. MAJ 2015	
URA:	DEJAVNOSTI:
8.30	Prihod in sprejem gostov (Gosijak)
8.45 - 9.00	Dobrodošlica in pogostitev
9.00 - 9.30	Hoja do Slatinskih vrelcev (Ivanjševska slatina)
9.30 – 10.00	Počitek in malica iz nahrbtnika
10.10 - 11.00	Nadaljevanje poti do mofet
11.00 - 11.20	Ogledovanje mofet
11.25 - 11.45	Pot do Stavešinskih vrelcev
11.50 - 12.10	Predstavitev pri stavešinskih vrelcih
12.10-12.50	Pot do negovskega gradu
13.00 – 13.15	Odhod nazaj do Gosijaka
13.15 – 13.30	Kosilo (bograč z domačim kruhom)
14.00 - 14.15 14.30 – 18.00	Predstavitev aktivno zabavnega dela. Aktivnosti: • ribolov, • raziskovanje majhnih vodnih organizmov. Igre na igrišču: • stare otroške igre in izštevance • nogomet, • odbojka, • hoja s hoduljami, • skakanje z žaklji.
18.10 - 18.50	Zaključna evalvacija in slovo
19.00	Odhod proti domu

3.6 Opis programa

Pohod se bo začel pri Gosijaku, negovskem ribniku, kjer bo pohodnike (turiste) že pričakala Hebra, čarovnica, za katero vsi mislijo, da je slaba. In da bi dokazala, da je po duši dobra, bo povedala svojo zgodbo.

Ko Hebra vidi obiskovalce, začne pripovedovati svojo zgodbo o Negovi, vasici, kjer so že dolga leta krožile legende o čarovnicah in o njihovih hudodelstvih. Začne tudi pripovedovati o vsem kar se ji je v tej majhni, vendar posebni vasici, zgodilo že pred mnogimi leti. Pravi, da se je vse skupaj začelo, ko je izvedela, da je kraljica, ki je bolehalo, rodila hčer. Vsak, ko je videl Hebro, je takoj vedel, da je nekaj čudnega v povezavi z njo, čeprav morda še nikoli ni slišal legend, ki so o njej krožile. Sprva je kraljici, ki je bolehalo za neko neznano in neozdravljivo boleznijo ponudila bel prah, ki naj bi ozdravil vse. Vendar po nekem »čudežu« takrat ni deloval in Hebro so nagnali iz gradu in ji zapovedali, da mora najti zdravilo ali pa se bo skurila na grmadi. Užaljena, ker začaran prah ni deloval, je tako stekla iz gradu v njej neznani gozd in se napotila za gosko, ki jo je zagledala v bližini. Ta gos, ki je čez nekaj časa izginila v mračnem tunelu, ki ga dandanes več ni, je imela neko prebrisanost v očeh. »Mislim, da je vedela, da je ta posebna zdravilna voda, h kateri se bomo napotili čez nekaj trenutkov, nekaj izjemnega. Vedela je, da bi lahko pomagala kraljici in me je prav zaradi tega spravila na pot, ki pelje naravnost do Ivanjševske slatine.« Pove Hebra in se skupaj s turisti/pohodniki odpravi proti Ivanjševski slatini.

Slika 9: Učenke pri pisanju zgodbe

Foto: Matej Kraner, 2015

Slika 10: Čarovnica Hebra, preden je popila vodo

Avtor: Tjaš Starovasnik

Slika 11: Pomlajena čarovnica Hebra z gosko

Foto: Matej Kraner

Po hoji bi se pohodniki spočili na klopih, ki so zraven Ivanjševske slatine. Vsak bi poskusil to »čudežno« vodo, Hebra pa bi ves čas ponavljala o njenih učinkih, ki so mnogim pomagali, o učinkih, ki na vse ne delujejo zdravilno, temveč tudi blagodejno in na nek način prav posebno. Hebra bi prav tako nadaljevala s pripovedovanjem svoje zgodbe. Govorila bi o tem, kako je v bližini s svojimi posebnimi močmi (ki jih premore le marsikdo) začutila vodo in ker je bila žejna se je odpravila proti njej. Že po nekaj požirkih je začutila nekakšno spremembo v sebi in ko si je hotela umiti še obraz se je pogledala. Videti je bila kar precej let mlajša, kar je bil pravi čudež za nekoga njene starosti. Zdelo se ji je, da bi ta voda mogoče utegnila pomagati tudi kraljici, zato jo je nalila v čutarico, ki jo je vedno nosila pri sebi. Ker pa ni bila kaj prida zadovoljna z Ivanjševsko slatino, se je odločila, da bo raziskovala še naprej.

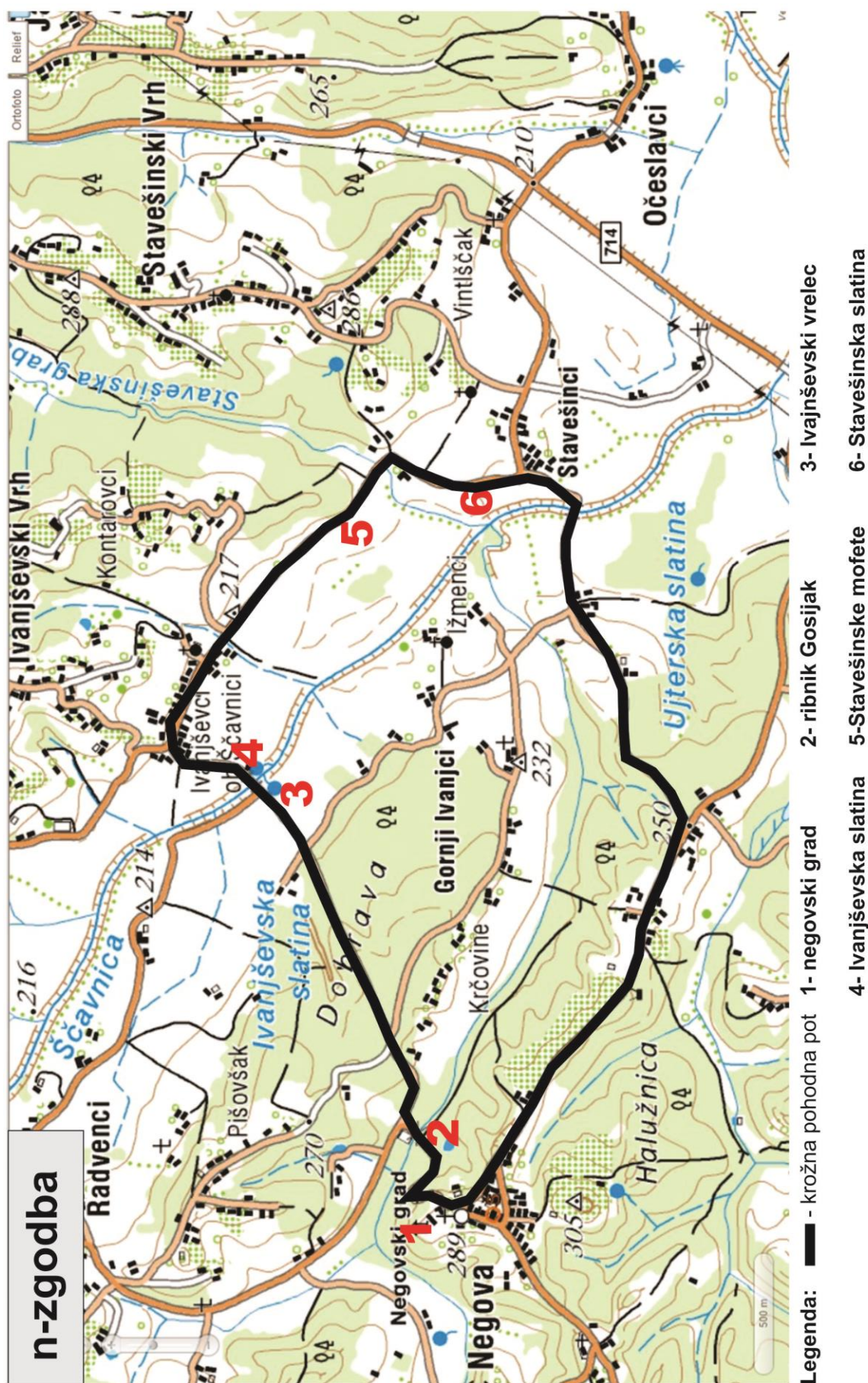
Tako se obiskovalci tega enodnevnega izleta odpravijo za Hebro, ki jim ves čas ponuja slatino. Ko prispejo do željenega cilja, torej Stavešinske slatine, jim Hebra začne naprej pripovedovati zgodbo. Torej, ko je nekaj ur preiskovala okolico (že leta nazaj) je naletela še

na en podoben izvir vode, ki si ga je prav tako želela natočiti. Vendar ji je nekaj to njeno dejanje preprečilo. Turiste vpraša, če bi ji mogoče kdo vedel povedati, kaj je to bilo.

Pripoved nadaljuje s tem, da je srečala velikega zmaja, ki je bruhal ogenj. Omeni, da je sprva čutila vročino pod svojimi nogami, ko se je Stavešinske slatine hotela dotakniti in jo pokusiti, zatem pa so nastale majhne odprtine, skozi katere je začel uhajati ogenj ter zmes nekega plina ter pare. Pokaže na mofete v bližini Stavešinske slatine ter pove, da so ostanki bruhanja ognja tega zmaja, ki jo je že predavnimi leti ucvrl neznano kam, vidni še danes.

Krožna pot se nadaljuje vse do Negovskega gradu, kjer Hebra zaključi svojo zgodbo in pove, da je vodo z Ivanjševske slatine ponudila kraljici (saj si s Stavešinsko slatino ni mogla kaj preveč pomagati) in kraljica je ozdravela. Tako je cela Negova rajala, z njimi pa tudi čarovnica Hebra, ki so jo »spoznali« kot dobro čarovnico, saj so ljudje končno v njej videli dobre stvari, ki jih prej zaradi predsodkov o čarovnicah niso mogli.

3.7 Zemljevid poti s postajami

3.8 Opis aktivnosti

3.8.1 Ribolov

Mentor: Nikolaj Peterka

Kraj: ribnik pri Negovi, imenovan Gosijak

Stroški: ni stroškov

Opis dejavnosti: V okviru turistične dejavnosti smo izbrali ribolov pri Gosijaku. Gosijak je majhen ribnik v Negovi. Spet je postal popularen, ko so krajani leta 2014 obnovili hišico na ribniku in uredili okolico. V ribniku so predvsem krapci, postrvi, somi, ter ščuke. Naš namen je, da bi v Negovi oživel stare načine ribarjenja in ohranili kulturne znamenitosti, zato bomo material za ribiško opremo (palico) poiskali kar v bližnjem gozdu. Za druge potrebščine, vabe in trnke, bo poskrbel mentor sam. Ribnik je priljubljen predvsem s strani ribičev.

Potrebščine: ribiška vrvica, trnek, ribiško hrano (črvi)

Slika 12: Mentor Nikolaj Peterka s »kapitalcem« iz bližnjega Negovskega jezera

Foto: Nikolaj Peterka, 2009

3.8.2 Raziskovanje majhnih vodnih organizmov

Mentor: Jelka Žurman

Kraj: potok Krčevina

Stroški: potrebščine priskrbi osnovna šola dr. Antona Trstenjaka Negova

Opis dejavnosti: Za goste, katerim ribolov ne diši preveč, bo organizirano raziskovanje majhnih vodnih organizmov. S pomočjo učnega lista **(priloga 2)** bi ugotavljali, kateri organizmi živijo v potoku in naredili kratko analizo čistosti potoka.

Potrebščine: pladnji, lupe, ribiška mreža, škornji, rokavice, sito.

3.8.3 Igre nekoč

Mentor: Oleksandra Ivanenko, Nuša Kučič, Nastja Ivančič, Nina Štajnfelzer

Kraj: Negovsko igrišče

Stroški: ni stroškov

Opis dejavnosti : Katere igre so se dedki in babice igrali nekoč, kakšne igrače so imeli in kako so izštevili? Vse to in še več bodo udeleženci izvedeli v tej aktivnosti. Namenjena je športnikom, predvsem pa za zabavo ter za ohranjanje kulture. Udeležencem se prikažejo stare pozabljene otroške igre in izštevanka, v katerih se kasneje tudi sami preizkusijo. Prikaže se hoja s hoduljami, skakanjem z žaklji, rihter, osel, kdo te jaha ... Organizirane bodo tudi druge igre: nogomet, odbojka.

Potrebščine: žoge, hodulje, žaklji.

3.9 Izdelava spominka in simbola

Dolgo časa smo razmišljali, kaj bi lahko postal simbol našega produkta. Spraševali smo še druge in po dolgem razmisleku odločili, da bo to naravna slatina. V lične manjše steklenice bomo natočili naravno mineralno vodo, steklenico pa okrasili z napisom in s simbolom Hebre. Med učenci tretjega triletja smo izpeljali likovni in literarni natečaj. Tema likovnega natečaja je bila Hebrina zgodba in naravni mineralni vreli. Na natečaj se je odzvalo kar nekaj učencev. Kot najlepšo risbico smo izbrali risbico učenca Tjaža Starovasnika iz 8. razreda. Na literarnem natečaju je bila izbrana zgodba, ki smo jo zajeli v svojo nalogo.

Odločili se smo, da bomo vse udeležence dogodka nagradili s stekleničko mineralne vode. Prav tako jo bomo uporabili tudi za promocijo našega dogodka.

Slika 13: Spominek »Hebrina voda«

Foto: Matej Kraner, 2015

Slika 14: Etiketa s »Hebrine vode«

»HEBRINA VODA« izvir Ivanjševska slatina pri Negovi 23. 5. 2015	Mineralno vodo iz tega izvira ljudje uporabljajo že stoletja. Hebra je z njo pozdravila kraljično. Poskusi jo tudi ti. več na: www.facebook.com/n-zgodba
--	---

3.10 Finančni načrt turističnega proizvoda

Zavedamo se, da je finančni načrt zelo pomemben del vsakega programa. Naš program smo oblikovali tako, da smo stroške zmanjšali na minimum. To je v skladu z našim ciljem, saj želimo čim več turistov v svojem kraju. Vsi mentorji so pripravljeni sodelovati brezplačno. Vabe za ribolov nam bo podaril gospod Nikolaj Peterka. Člani TD Negova – Spodnji Ivanjci

bodo za prehrano poskrbeli brezplačno. Že vnaprej se zahvaljujemo vsem, ki so pripravljeni pomagati in s tem žrtvovati svoj prosti čas in pomagati sočloveku.

Tiskanje zloženka bo krilo TD Negova Sp. Ivanjci.

3.11 Trženje in promocija turističnega proizvoda

Našo »N- zgodbo« bomo tržili na različne načine. Predvsem bomo izkoristili brezplačne medije, ki ponujajo možnost oglaševanja. Ustvarili smo facebook stran, kjer je pot predstavljena (www.facebook.com/n-zgodba). Izdelali smo zloženko, z vsemi podatki, ki so pomembni za obiskovalca, ki bi rad prehodil to pot (glej **prilogo 1**). Zloženko bo mogoče dobiti v prostorih TD Negova – Spodnji Ivanjci, na turistični kmetiji Alenka v Zgornjih Ivanjcih in v baru Graščak v Negovi. Nekaj izvodov te poti bomo imeli na razpolago za obiskovalce šole dr. Antona Trstenjaka v Negovi.

Mediji v katerih bomo tržili:

- www.panonija.net (spletni portal, ki omogoča brezplačne objave prireditev na širšem območju Pomurja);
- Facebook
- Radio Slovenske gorice (omogoča brezplačne objave dogodkov na območju Slovenskih goric);
- Radio Maxi (omogoča brezplačne objave dogodkov na območju Pomurja);
- Prepih - lokalni časopis, ki pokriva območje upravne enote Gornja Radgona;
- Domače novice - lokalni časopis, ki pokriva območje upravne enote Lenart;
- Ovtarjeve novice - lokalni časopis Osrednjih Slovenskih goric.

4. ZAKLJUČEK

V Negovi se zavedamo, da imamo še kar nekaj naravnih znamenitosti, ki niso koriščeni v turistične namene, zato smo z letošnjo temo nadvse zadovoljni, saj smo lahko predstavili biser, ki ga imamo zelo radi in bi z našim projektom lahko marsikaj spremenili.

V naši nalogi smo pripravili program za enodnevni dogodek. Poskušali smo vključiti vse vidike priprave takšnega projekta. Skozi pripravo naloge smo dobili odgovore na negotova vprašanja, katera so se pojavljala na začetku sestavljanja proizvoda in naloge.

Program smo zasnovali tako, da udeleženci spoznajo glavne znamenitosti kraja, predvsem pa, da spoznajo jezero, naravne mineralne vrelce, našo in njeno zgodbo ter preživetje v naravi skozi učenje in zabavo. Ponosni smo na to, da nam je uspelo taki projekt speljati z minimalnimi finančnimi stroški. Hvaležni smo prostovoljcem, ki so nam pripravljeni podariti svoj čas in znanje.

Pri pisanju naloge smo se naučili veliko novega; ugotovili smo, da je priprava večdnvnega programa zelo zahtevna in potrebuje veliko načrtovanja, zato smo prepričani, da smo na kaj tudi pozabili. Zavedamo se tudi, da organizacija takega dogodka pomeni veliko odgovornost, saj je treba zagotoviti tudi varnost za udeležence. Želimo si, da bomo v prihodnje takšen projekt v resnici izvedli, saj bi si tako lahko pridobili mlade obiskovalce, kateri bodo nekoč odrasli in se bodo v Negovo zagotovo vračali.

Vsako leto je nekaj novih poti, ki jih začnemo ali pa nadaljujemo po tisti, ki smo jo že nekoliko prehodili, a je potrebno vedno znova in znova uhojeno pot še tlakovati.

Skupaj zmoremo, če si res iskreno želimo!

5. VIRI IN LITERATURA

1. Ivan Rihtarič, Negova skozi čas – zbornik, Občina Gornja Radgona, Gornja Radgona, 2006.
2. Raziskovalna naloga učencev OŠ. Dr. A. Trstenjaka Negova z naslovom Negovsko jezero in Hišica na jezeru.
3. Andreja Kokol, Regionalna geografija lokalnih mineralnih izvirov na Radgonskem področju. Univerza v Ljubljani: Ljubljana, 2008.

Spletni viri:

www.negova.si

www.kultprotur.si

www.gor-radgona.si

Ustni viri:

Karolina Starovasnik

OŠ dr. Antona Trstenjaka NEGOVA

Negova 20,

9245 Spodnji Ivanjci

N – zgodba – PREDSTAVITEV

Na predstavitvi bomo na čimbolj zanimiv in sproščen način predstavili našo projektno nalogo. Na stojnici bomo prikazali izvir slatine, ki ga bomo sami izdelali, ponudili bomo tudi »domače« dobrote. Obiskovalce bo animirala Hebra, ki bo ponujala turistični produkt in pripovedovala svojo zgodbo. Majhne stekleničke bomo napolnili s slatino in jih okrasili z napisom. Tudi te bomo imeli na stojnici. Za obiskovalce bomo pripravili zloženke in drug propagandni material. Na stojnici bomo potrebovali električni priključek.

Učenci turističnega krožka in mentorja Matej Kraner in Jerica G. Peterka

Priloga 1: Zloženka

OŠ DR. ANTONA TRSTENJAKA NEGOVA

AKTIVNOSTI

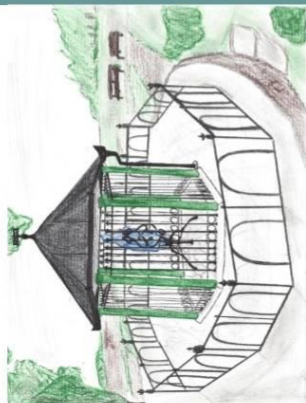
- Pohodništvo,
- Ribolov,
- Raziskovanje malih vodnih organizmov,
- Hoja s hoduljami,
- Stare pozabljene igre ...

ZGODBA

V majhni vasi, po imenu Negova, je krožila stara legenda o slatinskih vrelicah. Izročali so jo iz roda v rod in vsakdo je verjel vanjo. Vse se je začelo nekega dne, ko se je po kamni stezici sprehajala stara ženica. Na desni rami ji je nihala stara vreča v kateri je imela darilo, kajti v negovskem gradu je kraljica povila svojo prvorojeno hčerko. Ko je Hebra, tako je namreč bilo ime starki, prispela pred vrata negovske graščine so jo stražarji nesramno odrinili. Kmalu zatem je kralj pridrvel k vratom, saj je želel, da Hebra čim prej obišče kraljico, da bi ji izročila zdravilo, kajti kraljica je bolehala z neozdravljivo, dolgotrajno boleznijo ...

**ČE TE ZANIMA NADALJEVANJE, SE
NAM PRIDRUŽI NA POHODU, KI BO
23. 5. 2015.**

N- zgodba

POŽIREK ZA UŽITEK

JANUAR, 2015

PROGRAM:

8.30	Prihod in sprejem gostov (Gosijak)
8.45 - 9.00	Dobrodošlica in pogostitev
9.00 - 9.30	Hoja do Slatinskih vrelic (Ivanjševska slatina)
9.30 - 10.00	Počitek in malica iz nahrbtnika
10.10 - 11.00	Nadaljevanje poti do mofet
11.00 - 11.20	Ogledovanje mofet
11.25 - 11.45	Pot do Staveških vrelic
11.50 - 12.10	Predstavitve pri staveških vrelicah
12.10-12.50	Pot do negovskega gradu
13.00 - 13.15	Odhod nazaj do Gosijaka
13.15 - 13.30	Kosilo (bograč z domačim kruhom)
14.00 - 14.15	
14.30 - 18.00	Predstavitve aktivno zabavnega dela.
Aktivnosti:	

ribolov, raziskovanje majhnih vodnih organizmov.

Igre na igrišču:

stare otroške igre in izštevanka, nogomet, odbojka, hoja s hoduljami, skakanje z žakiji.

18.10 - 18.50	Zaključna evalvacija in slovo
19.00	Odhod proti domu

Vabilo

- Vabimo vas na enodnevni dogodek, kjer ponujamo različne dejavnosti ob vodi in v njeni okolici, vas naučimo kaj novega, vzbudimo v vas zavest o nujnosti ohranjanja vodnih virov in vse dopolnimo s pristno lokalno hrano ter nenazadnje z rekreacijo in zabavo.
- Vabljeni predvsem tisti, ki ljubijo naravo, zgodovino, prijazne ljudi in šport.

Hebra

Velikot je krajev po svetu, ki skrivajo v sebi nekaj posebnega. Že manj je takih, ki premorejo redke dragocenosti, zelo malo pa jih je, ki dobesedno nosijo v sebi pravi biser. Negova je med njimi.

Že lega vasi je dragocen dar. Ni poseben, je pa dragocen. Poseben ni zato, ker ni edini, dragocen pa je zato, ker je srečno umeščen v naravne danosti, lepoto krajine in bogastvo zemlje.

Naravne danosti v Negovi ponujajo aktivne počitniške programe in športna doživetja v vseh letnih časih.

Posebna doživetja pa ponujajo destinacije na Hebrini poti. Hebra je bila zeliščarka, obsojena čarovništva, danes je priprošnjica za zdravje in dobroto.

Staveška slatina

Priloga 2:

Priloga k aktivnosti raziskovanje vodnih organizmov

Živali v potoku

Koliko različnih vrst si ujel? _____

Kako se premikajo živali, ki si jih ujel?

Način premikanja	Št. živali
Hodijo - imajo noge	
Plavajo – imajo noge	
Se plazijo – nimajo nog	
Plavajo – nimajo nog	
Drugo	

Koliko žuželk in koliko drugih živali si našel?

Žuželke	
Druge živali	

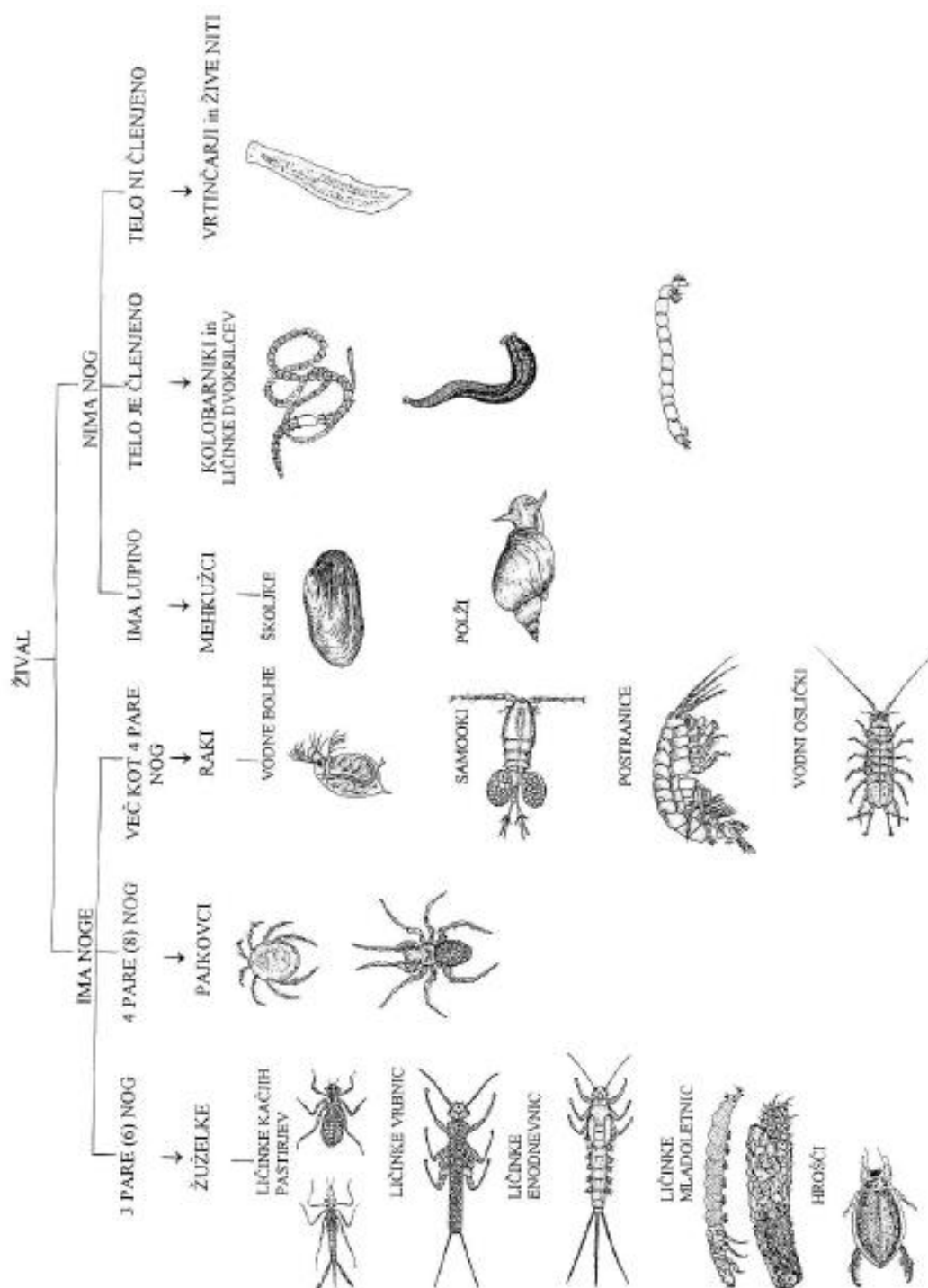
Koliko odraslih žuželk in koliko ličink in nimf žuželk si našel?

Odrasla žival	
ličinka, nimfa	

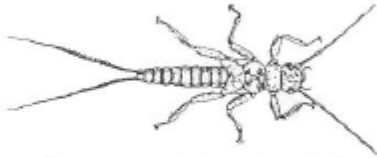
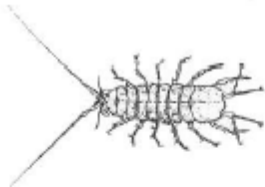
VZORČNO MESTO: KRČEVINA		
ŠT. VRST ŽIVALI	Kakovostni razred	ŠT. VRST RASTLIN

- V ZAPISNO POLO ZAPIŠI KATERE ŽIVALI IN KOLIKO STE JIH DOLOČILI V SVOJEM VZORCU VODE.

- NA OSNOVI DOLČENIH ŽIVALI IN NJIHOVEGA ŠTEVILA UGOTOVI V KATERI KAKOVOSTNI RAZRED SPADA VODA.

KLJUČ ZA HITRO DOLOČANJE STOPNJE ONESNAŽENOSTI VODE

STOPNJA ONESNAŽENOSTI	
1. neonesnažena voda	
nimfa enodnevnice (10 mm) 	nimfa vrbnice (30 mm)
2. malo onesnažena voda	
ličinka mladoletnice (35 mm) 	potočna postranica (20 mm)
3. srednje onesnažena voda	
vodni osliček (8-12 mm) 	ličinka trzače (10 mm)
4. močno onesnažena voda	
Tubiflexi (35 mm) 	ličinka kalnice (20 mm)
5. popolnoma onesnažena voda	
ni živali	

Če si v vodi našel živali iz skupine 1,2 in 3 potem lahko sklepaš, da je voda *čista*.

Če si našel živali iz skupine 2, 3 in nekatere iz skupine 4m je voda *rahlo onesnažena*.

Če si našel samo živali iz skupine 3 in 4, je voda *precej onesnažena*.

Če si našel samo živali iz skupine 4, je voda *zelo onesnažena*.

KAKOVOSTNI RAZRED	ZNACILNOSTI VODE	ŽIVALSKI BIOINDIKATOJI	RASTLINSKI BIOINDIKATORJI
I. razred	Skoraj čista voda, nasičena s kisikom	Ličinka vrbnice, ličinka enodnevnice	Vodna zlatica, klasasti rmanec
II. razred	Zmerno onesnažena voda	Potočna postranica, mladoletnica (s tulcem)	Račja zel, navadni rogolist
III. razred	Srednje onesnažena voda	Vodni osliček, ličinka trzače	Močvirska spominčica, navadna kalužnica
IV. razred	Močno onesnažena voda. V vodi ni kisika, ker se ves porabi za oksidacijo organskih snovi	Ličinke kalnice, tubifeksi	Navadni repuh, plazeča lakota, velika kopriva, močvirski oslad
V. razred	Močno onesnažena voda	V vodi ni nobene živali	V in ob vodi ni rastlin

